

Poročilo z 20. mednarodne znanstvene konference Mednarodnega konzorcija za socialni razvoj (ICSD) v Zagrebu

Pravna fakulteta Univerze v Zagrebu je v sodelovanju s Fakulteto za socialno delo Univerze v Ljubljani (v nadaljevanju FSD) od 7. do 11. julija 2017 gostila 20. simpozij Mednarodnega konzorcija za socialni razvoj (International Consortium for Social Development, v nadaljevanju ICSD) z naslovom Multidisciplinarni vidiki izobraževanja in prakse za socialni razvoj in socialno blaginjo.

Mednarodni konzorcij za socialni razvoj je zveza praktikov, akademikov in študentov na področju pomoči ljudem. V sedemdesetih letih 20. stoletja so ga ustanovili socialni delavci in delavke, prizadeva pa si za oblikovanje miroljubnih rešitev oz. odgovorov na probleme, povezane s preživetjem na lokalni, nacionalni in globalni ravni. Fakulteta za socialno delo Univerze v Ljubljani je institucionalna članica konzorcija od leta 2003, ima pa tudi članico v izvršnem odboru ICSD in izvršnem odboru evropske veje konzorcija ter aktivno sodeluje v evropski veji konzorcija.

Na konferenci v Zagrebu je sodelovalo približno 250 udeležencev iz 26 držav z vsega sveta, ki so predstavili okrog 160 prispevkov (od tega jih je bilo sedem iz Slovenije), in sicer v okviru šestih tem:

1. multidisciplinarni vidik socialnih in ekonomskih vprašanj,
2. vodenje in upravljanje za socialni razvoj in socialno blaginjo,
3. socialna pravičnost in človekove pravice,
4. okolje v ekonomskem in socialnem kontekstu,
5. nacionalno in mednarodno sodelovanje za socialni in ekonomski razvoj – multidisciplinarni vidik,
6. visokošolsko izobraževanje za strokovno delo.

Rektor Univerze v Ljubljani, prof. dr. Ivan Svetlik, je v uvodnem, odmevnem plenarnem predavanju z naslovom *Ali so socialne razlike postale del postresničnosti družbe*, predstavil širši kontekst vpliva globalizacije na socialne razlike in na tveganja, ki nas čakajo v prihodnosti. Poslušalcem je predstavil tudi nekatere možne odgovore (s prednostmi in slabostmi) na današnje izzive, povezane s socialnim razvojem.

Tudi hrvaška varuhinja za otrokove pravice, doc. dr. Ivana Milas Klarić, je bila v plenarnem predavanju kritična do trenutnega stanja pravnega in političnega sistema oz. prakse v državi gostiteljici in opozorila po eni strani na premajhno seznanjenost z novimi stiskami in težavami prebivalcev (predvsem na najvišji ravni v državi), ki se pojavljajo kot posledica globalnih trendov, po drugi strani pa na pogosto prepočasno in neustrezno odzivanje nanje.

Da smo temu priče tudi v Sloveniji, se je strinjala prof. dr. Darja Zaviršek s Fakultete za socialno delo. Opozorila je še na nevarnosti ksenofobije in

neopatriarhizma ter na potrebo po ustreznem odzivu na te pojave, ki smo jim bili sicer že priče v preteklosti. Sklenila je z ugotovitvijo, da mora v današnji družbi socialno delo kljub velikim pritiskom neoliberalne politike imeti pomembno vlogo tako na področju izobraževanja in raziskovanja kot tudi na področju strokovnega praktičnega dela.

O neprimernosti neoliberalizma in BDP-ja kot merilu družbene uspešnosti je govoril tudi izr. prof. dr. Nino Žganec v svojem predavanju s pomenljivim naslovom *Praksa in izobraževanje za socialno delo – med neoliberalizmom in človekovimi pravicami*. Ugotovil je, da so se socialne delavke in socialni delavci v številnih družbah znašli v nesprejemljivih razmerah in da so zato potrebne spremembe tako v izobraževanju kot tudi v praksi socialnega dela. Menil je, da je zdaj primeren čas, da socialno delo postane bolj politično, proaktivno in predvsem močnejše.

Tako so imela vsa vabljenata, plenarna predavanja kljub temu, da je vsako na zanimiv način osvetlilo drug vidik socialnega razvoja, skupni imenovalec in so pojasnila pomembnost zavedanja družbe za soodgovornost za prihodnost (na mikro-, mezo- in makroravni).

V devetih sekcijah se je v treh dneh zvrstilo veliko različnih predstavitev in kakovostnih prispevkov. Udeleženci so v prispevkih opozorili na različne vidike, povezane s socialnim razvojem. Nekateri so predstavili primere uspešnih programov, projektov in politik, ki se ustrezno odzivajo na potrebe uporabnikov storitev, skupnosti ali držav. Drugi pa so opozarjali na številne ovire in izzive, s katerimi se srečujejo strokovni delavci različnih strok ob odzivanju na različne težavne situacije današnje družbe ter na nevarnosti, ki jih prinaša implementacija konceptov, ukrepov, ki ne upoštevajo lokalnega konteksta oz. specifik na lokalni ali nacionalni ravni.

Na konferenci je bilo tudi več sestankov, delavnic, okroglih miz, predstavljenih pa je bilo tudi dvanajst prispevkov v obliki plakatov. Predstavljene so bile tudi tri nove knjige, ki obravnavajo področje, ki ga pokriva ICSD:

- *Transforming society: Strategies for social development from Singapore, Asia and around the world* (avtorji: Ngho Tiong Tan [urednik], Steve Chan, Kalyani Mehta in David Androff; založba Routledge),
- *Future directions in social development* (urednika Midgley James in Pawar Manohar; založba Palgrave Macmillan US),
- *Empowering social workers* (avtorji: Manohar Pawar, Richard Hugman, Andrew Alexandra in A. W. (Bill) Anscombe; založba Springer, Singapore).

V okviru konference so bili udeleženci povabljeni tudi k donaciji knjig za knjižnico Oddelka za socialno delo Univerze v Prištini. Zbrali so več kot 160 knjig, ki bodo v pomoč študentkam in študentom na Kosovu, pri njihovem študijskem in raziskovalnem delu.

V pripravo in izvedbo konference je bilo vključenih tudi osem sodelavk s Fakultete za socialno delo in en študent. Sodelovali smo pri pripravi konference in pripravili predstavitve. Kot recenzentke prijavljenih prispevkov so s Fakultete za socialno delo sodelovale doc. dr. Nina Mešl, doc. dr. Ana Marija Sobočan, doc. dr. Vera Grebenc in doc. dr. Liljana Rihter.

Doc. dr. Liljana Rihter, članica izvršnega odbora ICSD, ki je sodelovala tudi pri pripravi konference (v programskem in organizacijskem odboru, pri recenzentskem postopku, oblikovanju programa in urejanju publikacij), je v prispevku z naslovom *Socialna aktivacija kot prioriteta socialne politike – nasprotje socialnodelovnim vrednotam?* opozorila na nevarnosti, ki jih prinaša uporaba novih konceptov, če prej ne raziščemo podrobno, kakšni so rezultati in posledice storitev in programov, ki temeljijo na takšnih konceptih (tako v Sloveniji kot v tujini). Zato je treba pogledati, kateri socialnodelovni koncepti bi lahko bili ustrežnejši nadomestek zdajšnjim praksam. Doc. dr. Vera Grebenc je v prispevku z naslovom *Razvoj skupnostnih programov za zmanjševanje škode in tveganja* predstavila izkušnje Fakultete za socialno delo pri razvoju in implementaciji takšnih programov za mlade v Sloveniji. As. dr. Amra Šabić pa je v prispevku z naslovom *Neenakosti med slovensko mladino kot rezultat neoliberalizma: možnost izbire ali nujnost tveganja* opozorila na neenakosti mladih v Sloveniji, ki vplivajo na njihove vsakodnevne odločitve in določajo njihove življenjske priložnosti. As. mag. Tamara Rape Žiberna je v prispevku z naslovom *Multidisciplinarno timsko delo na področju socialnega varstva v Sloveniji* opozorila na razkorak med pomembnostjo takega dela v socialnem

Fotografija (od leve proti desni): Julia M. Watkins (zaslužna izvršna direktorica Sveta za izobraževanje v socialnem delu), red. prof. dr. Darja Zaviršek (Fakulteta za socialno delo), red. prof. dr. Ivan Svetlik (rektor Univerze v Ljubljani), prof. dr. Barbara W. Shank (dosedanja predsednica ICSD), doc. dr. Vera Grebenc (Fakulteta za socialno delo), as. mag. Tamara Rape Žiberna (Fakulteta za socialno delo), doc. dr. Liljana Rihter (Fakulteta za socialno delo). Foto Eva Grebenc.

delu in pozornostjo, ki jo je ta tema deležna tako v znanstvenih tekstih in raziskavah kot tudi v učnem načrtu študija na Fakulteti za socialno delo. Dino Černivec, dipl. soc. del., študent druge stopnje na Fakulteti za socialno delo, pa je v prispevku z naslovom *Samoevalvacija študentk in študentov Fakultete za socialno delo* predstavil ugotovitve raziskave o kompetencah diplomantk in diplomantov fakultete, o njihovih izkušnjah, ki so jih pridobili med študijem, in o načrtih, ki jih imajo po diplomi.

Gostitelji iz Zagreba so poskrbeli tudi za zanimivo in prijetno obkonferenčno dogajanje. Tako si je bilo mogoče pred konferenco, med njo in po njej ogledati več hrvaških (vladnih in nevladnih) organizacij, ki delujejo na področju socialnega dela, ali pa obiskati katero od njihovih naravnih znamenitosti. Ob odprtju konference je velik aplavz požel profesionalni hrvaški ansambel LADO, ki se nam je z zanimivimi pesmimi in koreografijami v tradicionalnih opravah predstavil v več kot 50-članski zasedbi. Na večerji predsednice ICSD, ki je potekala na zelo prijetni lokaciji ob jezeru Jarun, in na tako imenovanem študentskem zajtrku pa so udeleženci lahko prispevali sredstva za univerzo gostiteljico, ki se je odločila, da bo približno 1500 zbranih ameriških dolarjev namenila za štipendiranje njihovih študentov socialnega dela.

Na konferenci smo imeli dragoceno priložnost za tesno sodelovanje s kolegi in kolegicami Oddelka za socialno delo Pravne fakultete Univerze v Zagrebu, naša revija *Socialno delo* pa je bila udeležencem predstavljena tudi kot ena izmed petih možnosti za objavo znanstvenih člankov, ki jih bodo avtorji pripravili o predstavljenih prispevkih.

Dogodek je bil odlična priložnost za izmenjavo mnenj, izkušenj in načrtovanje skupnega sodelovanja in novih projektov. Na konferenci smo lahko opazili, da se socialno delo kljub lokalnim in nacionalnim specifikam po vsem svetu srečuje s podobnimi globalnimi trendi in grožnjami, zaznali pa smo tudi splošno mnenje, da je zdaj primeren čas za korenite spremembe v smeri večje kakovosti življenja za vse ljudi, pri tem pa ima socialno delo zagotovo veliko odgovornost, ki se je mora zavedati vsak, ki deluje na tem področju. Srečanje nam je okrepilo občutek soodgovornosti, zavedli pa smo se tudi ponujene pomoči z različnih koncev sveta. Konferenca se je sklenila s predajo predsedovanja – dosedanja predsednica prof. dr. Barbara W. Shank (iz ZDA) je mandat predala kolegu prof. dr. Manoharju Pawarju (iz Avstralije) – in z najavo naslednje, že 21. konference ICSD, ki bo potekala leta 2019 v, indonezijski Yogyakarti, na Univerzi Gadjah Mada.

Tamara Rape Žiberna in Liljana Rihter